

TEKNIK- OCH FRITIDS NÄMNDEN

ÅRSREDOVISNING OCH BOKSLUT 2009

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

ÄRENDE TILL TEKNIK- OCH FRITIDSNÄMNDEN 2010/0003	3
EKONOMI TOTALT	4
UPPGIFT TILL ÅRSREDOVISNING	
Teknik- och fritidsnämnden	5
320 Gator, parker och idrott	7
540 Vatten och avlopp	14
320 GATOR, PARKER OCH IDROTT	
Specificerad budgetavräkning för Gemensamt	16
Specificerad budgetavräkning för Gator och trafik	17
Specificerad budgetavräkning för Park och natur	18
Specificerad budgetavräkning för Idrott och fritid	19
Bokslutskommentar / resultatbalansering	20
Kommentar till investeringsbudget	21
540 VATTEN OCH AVLOPP	
Specificerad budgetavräkning	24
Bokslutskommentar / resultatbalansering	25
Kommentar till investeringsbudget	26
BILAGOR	
Handikapp-politiskt program	(Bilaga 1) 28
Miljöbokslut	(Bilaga 2) 29
Verksamhetsredovisning avseende mål och strategier (separat dokument)	
Verksamhetsredovisning avseende viktiga händelser och framtid (separat dokument)	

TE 2010/0003

Till Teknik- och fritidsnämnden

Bokslut 2009

Enligt anvisningar från stadskontoret skall förvaltningarnas kommentarer om resultat och verksamhet lämnas till stadskontoret senast den 15 januari. Respektive nämnd skall godkänna materialet, som skall vara underlag för revisionens granskning, kommunstyrelsens bokslutsberedning och kommunens årsredovisning.

Redovisade resultat/budgetavvikelser avviker i vissa fall från de prognoser som förvaltningen lämnat i slutet av året. Detta kommenteras under respektive program.

Teknik- och fritidsnämnden föreslås godkänna redovisningen av bokslut 2009 samt lägga materialet till handlingarna.

Torsten Rosenqvist
Teknisk chef

Ingvar Andersson
Controller

EKONOMI - TOTALT (KKR)	Bokslut -08	Budget -09	Bokslut -09	Budgetavvikelse -09
320 Gator, parker och idrott				
Driftbudget				
Kostnader	281 022	332 166	318 653	13 513
Intäkter	-88 641	-113 350	-120 518	7 168
Nettokostnad/anslag	192 381	218 816	198 135	20 681
Investeringsbudget	47 819	108 045	62 541	45 504
540 Vatten och avlopp				
Driftbudget				
Kostnader	127 991	126 379	124 214	2 165
Intäkter	-126 411	-121 680	-129 607	7 927
Nettokostnad/anslag	1 580	4 699	-5 393	10 092
Investeringsbudget	58 207	46 946	49 926	-2 980
Totalt				
Driftbudget				
Kostnader	409 013	458 545	442 867	
Intäkter	-215 052	-235 030	-250 125	
Nettokostnad/anslag	193 961	223 515	192 742	
Investeringsbudget	106 026	154 991	112 467	

Anm. Budget avser medel anvisade av KF vid budgetbeslutet i juni 2008, samt tillkommande medel under verksamhetsåret.

UPPGIFT TILL ÅRSREDOVISNING 2009

TEKNIK- OCH FRITIDSNÄMND

Teknik- och fritidsnämnden ansvarar för verksamheterna vatten och avlopp, gator och trafik, park och natur samt idrott och fritid. Målet är att ge bästa möjliga service inom tillgängliga ramar åt kommunens invånare inom dessa områden.

Den samlade verksamheten för såväl drift som investering inom teknik- och fritidsnämnden har uppgått till 555 milj. kronor. Verksamheten har kunnat bedrivas inom tilldelade ramar med ett överskott på ca 20,7 milj. kronor för skattefinansierad verksamhet. Överskottet beror på:

- Senarelagda uppstarter av Halmstad Arena och Andersbergs idrottshall m.fl. driftprojekt (15,1 milj. kronor).
- Överskott i parkeringsverksamheten genom återhållsamhet i verksamheten, vakanshållning av tjänster samt engångseffekter genom t.ex. hyresrabatt. Tidigare underskott på ca 1,5 milj. kronor har vänts till ett överskott på 3,2 milj. kronor.
- Rationalisering och effektivisering genom vakanshållning av tjänster, återhållsamhet m.m. har givit ett överskott på ca 3,3 milj. kronor.

Huvuddelen av överskottet är av engångskaraktär och förändrar inte behovet av att fortsätta rationaliserings- och effektiviseringsarbetet inför 2010.

För VA-verksamheten redovisas ett överskott på ca 10,1 milj. kronor. Detta beror främst på ökade intäkter för anläggningsavgifter samt minskade kapitalkostnader på grund av lågt ränteläge.

Endast en del av verksamhetens förnyelsebehov har kunnat tillgodoses. Eftersläpning råder för förnyelse av bl.a. gatubeläggning, parkanläggningar och VA-römnät. Genom ökad medelstilldelning har inhämtning av det eftersläpande förnyelsebehovet kunnat påbörjas under 2007 – 2008, dock reducerades dessa möjligheter under 2009.

2009 är ett verksamhetsår som utmärker sig genom att, förutom budgetneddragning/urholkning, ett antal faktorer som påverkade möjligheten att planera, genomföra samt följa upp verksamheten. Bland de nya faktorerna märks:

- Parkeringsverksamheten tillfördes teknik- och fritidsförvaltningen från 2009-04-01, dvs. under verksamhetsåret.
- Ett antal nya idrottsanläggningar tillfördes verksamheten med senarelagda verksamhetsstartar än planerat.
- Organisationsförändring inom idrotts- och fritidsenheten i syfte att skapa goda förutsättningar för verksamheten på Halmstads Arena.
- Ny debiteringsmodell för elkostnader.
- Nytt upplägg för internhyror enligt den s.k. totalhyresprincipen inkluderande energi.

- Ökad volym investeringar, exploaterings- och anläggningsverksamhet har tagit stor volym av organisationens resurser i anspråk.

Dessa förändringar innebar att erfarenhetsunderlag från tidigare års budget- och verksamhetsår saknas, vilket i sin tur påverkade möjligheten till bedömning av resultat och prognosarbetet under verksamhetsåret.

Under 2009 riktades en utmaning mot förvaltningen. Vidare fattades inför 2010 beslut om ytterligare budgetneddragningar. För att möta dessa neddragningar och utmaningen fattade teknik- och fritidsnämnden beslut om ett utvecklings- och rationaliseringsprogram, bl.a. innefattande utveckling enligt den s.k. leanmodellen. Detta program påbörjades redan under 2009 för att skapa så goda förutsättningar som möjligt för att upprätthålla en så hög service som möjligt under 2010 och skapa ett överskott inför verksamhetsåret 2010.

Förvaltningen har därutöver tillämpat försiktighetsprincipen i sin verksamhet innebärande stor återhållsamhet med nya åtaganden, återbesättning av tjänster, fordons- och lokalkostnader m.m.

Genom ett antal sammanfallande positiva faktorer samverkande förbättrades resultatet avsevärt under senhösten 2009. Detta har medfört ett överskott på ca 20,7 milj. kronor av vilket ca 15,1 milj. kronor hänför sig till senarelagda uppstarter av nya anläggningar och driftprojekt.

Förvaltningen genomförde 2006 en organisationsförändring syftande till att öka samordning och effektivitet inom förvaltningen och stärka förvaltningen inför den pågående generationsväxlingen. Teknik- och fritidsförvaltningen har tidigare tillförts kommuntransports åkeriverksamhet och verkstäder.

Avvägningen mellan arbete i egen regi resp. med externa resurser är föremål för kontinuerlig omprövning för att optimera utbytet av insatta resurser.

GATOR OCH TRAFIK

VIKTIGA HÄNDELSER

Projekt

- Ny gång och cykelbana med tunnel under Norra infarten har byggts ut för att förbinda områdena Slottsmöllan/Frennarp med Kärleken/Sofieberg. För att minska tunnallengden byggde man samtidigt om befintlig cirkulationsplats. Projektet har till del finansierats med statsbidrag.
- Korsningen vid entrén till Slottsmöllans område har byggts om till cirkulationsplats.
- Utbyggnad av GC-bana längs Fredsgatan har fortsatt med sträckan mellan Gamletullsgatan och Snöstorpsvägen. Cykelpassagerna har förhöjts för att öka komforten och trafiksäkerheten för cyklisterna.
- Projektering och upphandling av trafikåtgärder vid Arenahallen har gjorts och omfattar ny planskildhet för gång/cykel, cirkulationsplats vid huvudentrén till Arenan och hastighetsdämpande åtgärder på Frennarpsvägen. Samtidigt pågår översyn och projektering av mindre ombyggnad av trafiksignalanläggningen i korsningen Frennarpsvägen/Växjövägen för att möta det ökade kapacitetsbehovet.
- Cykelräkning med radarteknik som rönt stor uppmärksamhet i andra kommuner påbörjades i sommar på de 5 centrala broarna över Nissan. En cykelbarometer har satts upp vid Slottsbron. På hemsidan finns cykelräkningen upplagd i realtid.
- Cykelparkeringen på Stora torg har byggts om och antalet platser har utökats med 50 %. Fler cykelställ tillsammans med ökad tillsyn av felparkerade cyklar på torget och vid stationen har skapat betydligt bättre ordning.
- Planering för att förverkliga en Kattegattsled fortgår i region Hallands regi.
- Riktlinjer för cykelparkering har tagits fram.
- Arbete pågår med att ta fram en handlingsplan för utbyggnad och förbättring av cykelvägnätet.
- Den nya gågatan i Halmstad, Köpmansgatan, har utretts och projekterats. Upphandling av projektet görs vid årsskiftet för byggnation under våren, försommaren 2010.
- Förbud mot fordon > 15 m har införts på Karlsrovägen och Slottsbron vilket har minskat den tunga trafiken på sträckorna.
- KLIMP (klimatinvesteringsprogram) pågår under perioden 2007-2010 och möjliggör ökad utbytestakt av energikrävande armaturer och trafiksignallyktor. Under 2009 har ca 2 100 armaturer och 200 trafiksignallyktor bytts ut.
- Upprustning av Dragvägskajen vid Slottet har slutförts.
- Arbetet med enkelt avhjälpna hinder fortsätter och omfattar bl.a. ledstråk, sänkning av kantstenar, tillgänglighet vid busshållplatser mm.
- 4T-stråk som står för Trygghet, Trafiksäkerhet, Trivsel och Tillgänglighet omfattar förbättringsåtgärder på frekventerade cykelstråk. Under 2009 har ombyggnaderna färdigställts vid Wrangelsrondellen.
- Hastighetsdämpande åtgärder finansierade med statsbidrag (50 %) har bl.a. gjorts på 3 platser i Oskarström och 2 platser på Gathenhielmsvägen. Timglashållplats har byggts vid skolan i Trönninge.

Infrastruktur

- **Södra Infarten** – Förberedande arbeten som flytt av elkablar, elstation, stugor mm har gjorts under året. Fokus i övrigt har legat på förstudie för utveckling av Laholmsvägen för att förbättra framkomligheten och trafiksäkerheten.
- **Resecentrum** – Förprojektering av flytt av regionbussarna till Bolmengatan och en planskildhet i anslutning till befintlig station har påbörjats. Utredning pågår även av byteshållplats i anslutning till korsningen Brogatan/Karl XI.

Exploatering

- Färdigställandet av gator och torgytor på Gamletull har fortgått under året.
- Gamletullsgatans ombyggnad har projekterats och upphandling görs vid årsskiftet.
- Utbyggnad av gator och förstärkning av kajen för ny höghusbebyggelse på Söderkaj har genomförts.
- Gator för ett nytt bostadsområde, Gyllebolet 2, har byggts ut på Fyllinge.
- Ett nytt bostadsområde på Frösakull/Fammarp har projekterats.
- Trafiksäkrare passage över Kristian IV:s väg vid högskolan och den nya parken har påbörjats.
- Ombyggnader av gata och busshållplatser har gjorts på Andersbergsringen i samband med Lidl's etablering.
- En ny cirkulationsplats har byggts på Stormgatan vid Stenalyckan.
- Sadelvägen på Kistinge industriområde har förlängts.
- Utbyggnad av infrastrukturen inom industriområdet Wrangelsro har genomförts inkl ny cirkulationsplats vid anslutningen till riksväg 26.
- Projektering och upphandling har gjorts för utbyggnad av industriområdet vid Kårarp.

Drift

- Asfalteringsinsatser under året har som tidigare prioriterats till huvudleder och GC-vägar.
- Allt äldre och sämre beläggningar gör att akuta insatser för att laga potthål, sprickor, sättningar mm ökar. Detta görs på bekostnad av den planerade förnyelsen vilket snabbt blir en ond cirkel.
- Fortsatt förnyelse har gjorts av konstbyggnaderna omfattande broar, tunnlar stödmurar mm. Under året har en GC-tunnel vid Andersbergsringen renoverats och bl.a. försetts med ny isolering. Motsvarande arbete har gjorts på bron över Fylleån på gamla Laholmsvägen.
- Översynen av busslinjenätet för snabbare och effektivare linjer innebär att vissa busshållplatser måste slopas och ibland samordnas flera hållplatslägen till ett. Driftkostnader för busshållplatserna kommer att minska men budgetutrymme saknas för genomförande av ombyggnad och återställning.
- Utebliven ersättning från trafikförsäkringsföreningen för påkörda stolpar, portaler mm medför merkostnader för verksamheten på ca 1 Mkr.
- Åtgärder efter elsäkerhetsbesiktningar och renovering av befintlig belysning som slutar att fungera av åldersskäl har kunnat genomföras tack vare förnyelseresurser.
- Seriebyten av ljuskällor har gjorts i södra och västra Halmstad samt Holm.
- Klottersanering och siktröjning har prioriterats vid gång- och cykeltunnlar för att öka tryggheten.
- 4T-stråk prioriteras när det gäller beläggningsförnyelse, vinterväghållning, siktröjning och renhållning.

UTVÄRDERING

Nettokostnaden för drift- och underhållsverksamheten har överskridit budgetramen med **155 kkr**.

Energikostnaderna som står för en stor del av kostnaderna för den offentliga belysningen inom gata/trafik har stigit kraftigt. Det saknas utrymme inom driften för att kunna inarbeta utebliven kompensation för de ökade kostnaderna.

PARK OCH NATUR

VIKTIGA HÄNDELSER

Investeringar

- 5 st lekplatser har förnyats; kv Kattfoten Oskarström, Gullbranna Gallared, Tönnersjö, Matsgården Simlångsdalen och Hembygdsparken Getinge. 10 st lekplatser har tagits bort i olika delar av kommunen.
- En ny allé har planterats vid järnvägsstationen i Getinge. På Broddessonsgatan har halva allén förnyats med körsbärsträd.
- Motionsslingan i Kvibille har flyttats, fått belysning och förlängts.
- Handikappbadet på Öster har färdigställts och togs i drift sommaren 2009.
- Ytterligare en etapp av upprustningen av Andersbergsparken har genomförts. Bl a har den centrala mötesplatsen med en ny scen och centumparken projekterats och Trygga stråk har anlagts. Återstående arbeten blir klara till sommaren 2010.
- Cykelparkeringen i Järnvägsparken har utvidgats och sommarblommorna i Gunillaparken har bytts ut mot perenner för driftsnålare skötsel. Utmed Norra infarten har planterats påskliljor utmed Galgberget.
- Dränering Spel Johans park, Getinge Hembygdsparken

Drift

- Antalet sjuka träd uppgick till 220 st. I år är det inte bara almsjuka som angripit träden utan även asktoppsjuka och svampsjukdom som angripit bok. Flera stora träd i den centrala stadskärnan har angripits och fällts. Avverkningskostnaderna tar stora anspråk av en redan begränsad budget. Återplanteringsbehovet är stort men resurser saknas.
- Gallrings- och röjningsarbeten har utförts i Fyllinge, Bergsgård och Söndrum.
- Upprustning av stigar och leder har gjort i Skedala vid Ön och nedanför First Camp i Frösakull. Nederbörden och stormen i oktober har ställt till med stora skador. Bortspolade leder och stigar på främst Galgberg och Prins Bertils stig. Vid stormen fick också många träd tas ned akut. Extra diskstädning
- På den allt rikligare nederbörden blir det problem med dagvatten som orsakar skador på såväl allmän platsmark som på privata fastigheter.
- Kustparkeringarna utmed sträckan Tylösand och upp till Villmanstrand har iordningställts med nya markeringar, beskärningar och nytt stenmjölslager.
- Nya spänger har lagts ut vid Karlstorps kamping samt har 3 st spänger byggd i Frösakull och en på Östra stranden. Stora skötselinsatser har gjorts för att hålla stränderna rena vilket har givit resultat.

Exploatering

- En ny stadspark, Linnéparken i anslutning till Gamletullsområdet har uppförts med inriktning på aktiviteter och mötesplat. Parken invigdes i september.
- Motionsslingan i Gullbrandstorp har lagts om på förskoleexploatering.
- Park- och naturanläggningar i anslutning till industriexploatering har utförts i bl a Flygstaden, Kistinge, Kårarp och Vrangelsro.
- Entréområdet framför högskolan håller på att iordningställas och beräkna vara klart mars 2010.

Utvärdering

Halmstad blir en allt populärare stad att besöka och det ökade besöksstrycket ger sig även i uttryck som ökad nedskräpning och slitage av anläggningar och ytor. Insatserna med renhållningen har prioriterats och utökats i den utsträckning som det bedömts möjlig inom givna ramar. Allmänheten efterfrågar på bättre renhållning, fler papperskorgar och ökad service kvarstår.

För att möta skötselbehov för park- och naturareal som tillkommer i samband med exploateringar, har det varit nödvändigt att fortlöpande prioritera och rationalisera driftverksamheten vilket ger negativt resultat på skötseln och utvecklingen av grönytor. Då det tillkommit ett påfallande stort antal anläggningar och arealer under högkonjunkturen de senaste åren utan motsvarande utökning av ramen är det inte längre möjligt att dryga ut insatserna mer utan att detta kommer att synas i anläggningarna. Allmänheten och turisterna visar sin uppskattning med avseende på utsmyckning och nyanläggning men missnöjet av eftersatt skötsel, renhållning och slitna anläggningar är också tydligt och ökar. Stora förnyelsebehov finns, bl a för utrustning, lekplatser, aktivitetsytor, buskage och träd, mötesplatser, m fl ytor.

IDROTT & FRITID

Viktiga händelser

- Halmstad Arena färdigställdes under hösten och i november ägde det första evenemanget i den nya arenan rum ("Ladies Night"). Evenemangsplaneringen har fortskridit under hösten tillsammans med Halmstad & Co och berörda föreningar. I februari 2010 äger den officiella invigningen av arenan rum.
- Andersbergshallen färdigställdes och var klar till höstterminen 2009. Hallen invigdes lördagen den 10 oktober.
- Byggstart för Örjanhallen skedde under året och lagom till årsskiftet 09/10 färdigställdes det senaste tillskottet bland standardidrottshallarna. Örjanhallen tas i bruk vårterminen 2010.
- Kommunfullmäktige avvisade förslaget om en nybyggd fotbollsarena och ansåg istället i planeringsdirektiv för 2010-2012 att Örjans vall ska upprustas successivt. 5 miljoner kronor avsätts år 2012 för att påbörja en upprustning av Örjans vall.
- Förnyelseinsatser har gjorts på de kommunala bad- och idrottsanläggningarna, till exempel Halmstad Ridhus - ny paddock på, Oskarströms IP - nytt staket, Söndrums IP - belysning p-plats, Halmstads Sjömack - anläggning för tömning av båttoaletter, Dragvägen - renovering av träbrygga
- En rad investeringsprojekt bland föreningsdrivna anläggningar har genomförts med stöd av föreningsbidrag,

Exempel på projekt som pågår/ har genomförts är: Getinge Motorklubb – bevattning, Kvibille BK – gräsklippare, Oskarströms Skidklubb – slutfört garagebygge för pistmaskin, BTK Ratic – fönsterbyte samt utvändigt målning, Oskarströms Brukshundsklubb – dräneringsarbeten mm, Kvibille Ridklubb- nytt underlag, ute och inne, Söndrumhallen – ja till utbyggnad (omklädningsrum och kansli lokaler HFG).

- En fortsatt omfattande evenemangs- och lägerverksamhet har genomförts under året där idrotts- och fritidsverksamheten medverkat. Exempel på evenemang och läger under året har varit:
  - Konsert – Per Gessle, Sporthallen.
  - Skivmessa Alehallen.
  - Omfattande simskoleverksamhet på utebadanläggningarna, i SK Laxens regi.
  - Årligen återkommande läger i fotboll, ishockey, konståkning, bordtennis m.fl., teknik- och fritidsförvaltningen samverkar med Halmstad & Co.
- Nya avtal skrevs med Svenska Fotbollsförbundet, Hallands Fotbollsförbund och Halmstad Bollklubb avseende lägerverksamhet på Halmstad Arena (Sannarps IP)
- En översyn av samtliga hyreskontrakt gällande föreningslokaler har genomförts.

- Utrednings- och projekteringsarbeten har genomförts, t ex verksamhets- och funktionsprogram för Skedalaheds IP.
- Idrotts- och fritidsverksamheten har under året ingått i olika kommunövergripande arbetsgrupper som startats på initiativ av stadskontoret, t.ex. analysgrupp för barn och ungdomars levnadsvillkor som bland annat genomfört Lupp-undersökning under hösten, strategigruppen för ungdomsdelaktighet, LUA Andersberg samt målområdesgrupp Uppleva & Göra inför lansering av ny webb (www.halmstad.se).
- Kundundersökning har genomförts vid de kommunala idrottshallarna och gymnastiksalarna under november/december 2009. Kundundersökningen vände sig till tränare och ledare som bedriver verksamhet i de tidigare nämnda hallarna. Sammanställning av resultatet sker under början av 2010.
- I avvaktan på kommunfullmäktiges beslut avseende motionen *Kultur och fritid – en resurs för alla* samt för att initiera jämställdhetsarbetet inom idrott- och fritidsverksamheten beslöt teknik- och fritidsnämnden att idrott- och fritidsenheten ska genomgå en utbildning i jämställdhetsintegrering. Beslutet kommer att verkställas under 2010.

Utvärdering

Servicegrad och servicenivå har kunnat upprätthållas enligt nämndsbeslut om budget och verksamhet 2009.

Arbetet med att hämta in det eftersläpande förnyelsebehovet har fortskridit och planeras fortsätta med tilldelade resurser för förnyelse av idrottsanläggningar.

VATTEN OCH AVLOPP

VIKTIGA HÄNDELSER

- Enligt teknik- och fritidsförvaltningens mätstation vid Stationsgatan föll totalt 787 mm nederbörd under året, vilket är mindre än vad som uppmätts under de senaste åren.
- Teknik- och fritidsförvaltningen har tillsammans med Laholms kommun undersökt förutsättningarna för att fördjupa samarbetet mellan kommunernas va-verksamheter.
- Prospektering för ny huvudvattentäkt i Eldsbergaåsen har fortsatt under året med undersökningsborrningar, geofysiska mätningar samt preliminära propumpningar. Intresset inriktas på två områden; Brunskog – Tönnersjö respektive Ryaberg.
- Slamhanteringen vid Busörs avloppsreningsverk har byggts om och renoverats med slamavvattnare och centrifug under året. Den nya slamavvattningen innebär förbättrad arbetsmiljö samt att transporterna från verket minskar. Investeringen omfattar totalt ca 5,7 Mkr.
- Förnyelse av ledningsnätet har omfattat 4,5 km ledning. Förnyelse av va-ledningar har huvudsakligen skett vid Söndrums industriområde, Eketånga, mellersta Haverdal samt i Harplinge.
- Ledningsnätet har under året byggts ut med ca 12,3 km ledning. Fortsatt utbyggnad av industriområden har utförts vid Fotstad. Utbyggnad av bostadsområden har utförts i Fyllinge (Gyllebolet), Frösakull samt Söderkaj.
- Nybyggnationen har varit omfattande under 2009. För va-verksamheten medför detta att investeringstakten i nya servisledningar har varit hög.
- Arbetet med att förstärka dagvattenhanteringen i kommunens kustområde har fortsatt. Nya dagvattenledningar har byggts längs Örnäsvägen i Söndrum, inom Kulla vägföreningsområde i Haverdal, i mellersta Haverdal samt i centrala delen a i Harplinge och i norra delen av Trönninge.
- Redovisning av provotidsvillkor för Västra Strandens avloppsreningsverk lämnades till Länsstyrelsen i maj 2008. Slutliga villkor för drift av avloppsreningsverket har ännu ej meddelats.

Utvärdering

VA-verksamheten har under året fyllt uppsatta tekniska mål. Totalt har producerats ca 8,65 Mm³ dricksvatten av hög kvalitet som distribuerats till ca 22 000 abonnenter med totalt ca 83 700 anslutna personer. I avloppsreningsverken har renats sammanlagt ca 13,3 Mm³ avloppsvatten.

Totalt har producerats ca 7 000 ton rötat och avvattnat slam vid reningsverken. Producerat slam har huvudsakligen spridits på åkermark och ca 1 200 ton har förbränts.

Intäkterna från bruksavgifter och elcertifikat uppgår till 111 168 kkr, vilket underskrider budget med 3 513 kkr. Intäkter från anläggningsavgifter uppgår till 16 999 kkr, vilket är 9 999 kkr mer än budgeterat. Verksamhetens kostnader uppgår till 122 774 kkr.

Totalt genererar driften ett överskott på 5 393 kkr, vilket är 10 092 kkr bättre än budgeterat. Resultatet beror till största delen på ökade intäkter från anläggningsavgifter samt att ränteläget påverkar kapitalkostnaden i positiv riktning.

Verksamheten har sålt mindre vatten än budgeterat. Förklaringen till detta bedöms ligga i lågkonjunkturen vilken inneburit att framförallt industrin dragit ned på produktionen och effektiviserat vattenanvändningen.

2009 är det första år då kostnader för elenergi bokförs månadsvis enligt korrekt förbrukning. I bokslutet innebär detta i praktiken att 2009 belastas dels med årets korrekta kostnader, dels med vissa kostnader från december 2008.

Totalt har investerats 49 926 kkr vilket överskrider budget med 2 980 kkr. Differensen mellan budget och bokslut förklaras av att kostnaderna för exploatering av industri- och bostadsområden är högre än budgeterat.

GEMENSAMT (KKR)	Bokslut -08	Budget -09	Bokslut -09	Budgetav- vikelse -09	Not
KOSTNADER					
101 Gemensamt	0	3081	0	3 081	1
304 Teknisk nämnd	1 438	1 600	1 615	-15	
395 Transport	8067	5000	6136	-1 136	
396 Förråd	6 212	7 300	6 620	680	
39 Övrigt	426	500	583	-83	
4 Verkstad	4 146	4 000	3 343	657	
S:A KOSTNADER	20 289	21 481	18 297	3 184	
INTÄKTER					
395 Transport	-8 139	-5 000	-6 136	1 136	
396 Förråd	-6 212	-7 300	-6 620	-680	
39 Övrigt	-536	-500	-583	83	
4 Verkstad	-4 146	-4 000	-3 343	-657	
S:A INTÄKTER	-19 033	-16 800	-16 682	-118	
TOTALT NETTO	1 256	4 681	1 615	3 066	

1. Budgetutrymme för att möjliggöra omställning och anpassning till minskat verksamhetsutrymme 2010.

GATOR OCH TRAFIK (KKR)	Bokslut -08	Budget -09	Bokslut -09	Budgetavvikelse -09	Not
KOSTNADER					
301 Gemensamma kostnader	4 547	4 292	4 269	23	
302 Kapitalkostnader	24 531	25 710	25 710	0	
31 Gatudrift	20 017	21 559	22 479	-920	1
31 Gatuförnyelse	15 662	11 800	11 703	97	
32 Offentlig belysning	19 591	18 176	21 581	-3 405	2
34 Trafik och allmän plats	2 368	2 670	3 303	-633	
343 Enskild väghållning	1 884	2 260	2 011	249	
35 Parkeringsverksamhet	0	17 450	14 383	3 067	3
39 Beställningsuppdrag	1 763	900	2 310	-1 410	
39 Exploatering	12 495	30 000	33 240	-3 240	
S:A KOSTNADER	102 858	134 817	140 989	-6 172	
INTÄKTER					
31 Gatudrift	-406	0	-413	413	
31 Gatuförnyelse	-951	-500	-319	-181	
32 Offentlig belysning	-1 473	-750	-1 176	426	
34 Trafik och allmän plats	-2 975	-2 280	-2 810	530	
343 Enskild väghållning	-91	-110	-151	41	
35 Parkeringsverksamhet	0	-17 450	-17 588	138	
39 Beställningsuppdrag	-1 722	-900	-2 310	1 410	
39 Exploatering	-12 495	-30 000	-33 240	3 240	
S:A INTÄKTER	-20 113	-51 990	-58 007	6 017	
TOTALT NETTO	82 745	82 827	82 982	-155	

1 Ökade kostnader för akut beläggingsunderhåll och utebliven ersättning från trafikförsäkringsföreningen är bidragande orsaker till överskridandet.

2 Ökade energikostnader från 65 till 90 öre mellan 2007 och 2009 som ej kompenseras.

3 Parkeringsverksamheten är en ny verksamhet som tillkom under 2009. Överskott har tillskapats genom återhållsamhet med kostnader för verksamhet, vakanshållning av tjänster m.m. Del av besparing har engångseffekt t.ex. hyresrabatt.

PARK OCH NATUR (KKR)	Bokslut -08	Budget -09	Bokslut -09	Budgetav- vikelse -09	Not
KOSTNADER					
610 Gemensamma kostnader	3 256	4 928	3 344	1 584	1
610 Kapitalkostnader	3 376	4 093	4 093	0	
61 Parkunderhåll	16 292	14 848	14 808	40	
614 Naturparker	6 156	4 500	4 725	-225	
615 Biologisk mångfald	41	210	153	57	
616 Förnyelse	0	210	118	92	
617 Kustservice	3 862	4 662	4 739	-77	
618 Offentliga toaletter	965	960	959	1	
DELSUMMA PARKUNDERHÅLL	33 948	34 411	32 939	1 472	
630 Kalkning	3 154	3 300	1 393	1 907	
650 Grönytevärd	4 206	4 575	4 479	96	
691 Beställningsuppdrag intern	6 563	4 500	4 969	-469	
692 Beställningsuppdrag extern	2 843	3 000	3 057	-57	
693 Exploateringsområden	9 597	9 100	6 865	2 235	
695 Ekonomiskogar	995	1 000	600	400	
S:A KOSTNADER	61 306	59 886	54 302	5 584	
INTÄKTER					
614 Naturparker	-2 408	-800	-1 630	830	
615 Biologisk mångfald	-42	0	-151	151	
630 Kalkning	-2 870	-3 000	-1 113	-1 887	
650 Grönytevärd	-4 320	-4 575	-4 454	-121	
691 Beställningsuppdrag intern	-6 292	-4 500	-4 321	-179	
692 Beställningsuppdrag extern	-2 923	-3 000	-3 281	281	
693 Exploateringsområden	-9 597	-9 100	-6 865	-2 235	
695 Ekonomiskogar	-1 025	-1 000	-630	-370	
S:A INTÄKTER	-29 477	-25 975	-22 445	-3 530	
TOTALT NETTO	31 829	33 911	31 857	2 054	

1. Anslag för tillgänglighetsanpassning har erhållits i slutet av året. Åtgärderna kommer att utföras under 2010.

IDROTT OCH FRITID (KKR)	Bokslut -08	Budget -09	Bokslut -09	Budgetav- vikelse -09	Not
KOSTNADER					
200 Gemensamma kostnader	4 280	4 597	4 181	416	
201 Kapitalkostnader	567	704	704	0	
21 Idrottsplatser	26 473	13 262	17 497	-4 235	1
214 Isbanan Oskarström	3 036	3 006	3 024	-18	
22 Idrottshallar	13 645	16 360	15 331	1 029	2
23 Halmstad Arena	0	33 035	21 004	12 031	3
234 Sannarpsbadet	20 813	19 890	19 363	527	4
24 Mickedala ridhus	2 781	2 300	2 159	141	
25 Tempererade utomhusbad	6 037	5 468	5 125	343	5
27 Småbåtshamnar	257	330	379	-49	
28 Föreningsstöd/bidrag	14 158	14 400	13 630	770	6
29 Föreningslokaler	2 165	840	714	126	
S:A KOSTNADER	94 212	114 192	103 111	11 081	
INTÄKTER					
200 Gemensamt	-79	0	0	0	
21 Idrottsplatser	-3 808	-2 390	-5 092	2 702	1
214 Isbanan Oskarström	-76	-65	-42	-23	
22 Idrottshallar	-2 147	-2 110	-2 617	507	
23 Halmstad Arena	0	-1 800	-2 521	721	
234 Sannarpsbadet	-10 583	-9 500	-10 191	691	4
24 Mickedala ridhus	-38	-40	-39	-1	
25 Tempererade utomhusbad	-235	-150	-221	71	
27 Småbåtshamnar	-338	-330	-363	33	
28 Föreningsstöd/bidrag	-151	-130	-158	28	
29 Föreningslokaler	-206	-280	-186	-94	
S:A INTÄKTER	-17 661	-16 795	-21 430	4 635	
TOTALT NETTO	76 551	97 397	81 681	15 716	

1. Ökade kostnader på grund av U21 och isbanan på Stora torg.
2. Senarelagd uppstart av Andersbergshallen.
3. Senarelagd uppstart av Halmstad Arena.
4. Effekt av besparingsåtgärder för Sannarpsbadet samt ökade intäkter, omläggning av badavgift.
5. Besparingsåtgärder för utebad.
6. Återhållsamhet med bl.a. investeringsbidrag.

RESULTATBALANSERING

Förvaltning TEKNISKA KONTORET	Datum 2010-01-15
Uppgiftslämnare TORSTEN ROSENQVIST	
Verksamhet	Verksamhetens budgetavvikelse (kk)
nummer: 320 namn: GATOR, PARKER OCH IDROTT	20 681,0

Prognostiserad budgetavvikelse i kkr för helåret enligt:				
Prognos mars	Prognos april	Delårsrapport maj	Prognos juni	Prognos augusti
0	0	0	0	0
Delbokslut 20090831	Prognos oktober	Prognos november	Prognos december	
9 300	9 500	9 900	9 500	

Ange resultatbalanseringspost, belopp i kkr samt <u>kort</u> motivering till att posten skall/inte skall resultatbalanseras	Belopp
Avvikelsen beror på att anslag för den nya arenahallen (+12 637 kkr), idrottshallen på Anderberg (+ 857 kkr) ej tagits i anspråk fullt ut på grund av senarelagda driftstarter.	0
Enligt beslut i KS har 500 kkr avsatts för tillgänglighetsanpassning av Prins Bertils stig. Åtgärderna kommer att slutföras 2010 (+ 306 kkr). Enligt beslut i KS har medel avsatts för Svärjarehålan (1 260 kkr). Arbetena kommer utföras 2010.	1 566
Parkeringsverksamheten övertogs 090401. Verksamheten håller på att integreras i teknik- och fritidsförvaltningen. Stora ansträngningar har gjorts för att effektivisera verksamheten innebärande restriktivitet med tillsättande av tjänster, uppsägning av lokaler, försiktighet med förnyelseinsatser allt för att på ett uthålligt sätt få en verksamhet i ekonomisk balans. Hyresrabatt för parkeringshusen har erhållits under året.	3 206
Under året har förkommit ej anslagstäckta aktiviteter U 21 (- 546 kkr) och isbanan på stora torg (-313 kkr). Dessa föreslås ej balanseras i enlighet med tidigare ställningstagande. Resterande resultat föreslås balanseras exklusive anslag för den nya arenahallen + 12 637 kkr och idrottshallen på Andersberg + 857 kkr totalt 13 494 kkr. Stora ansträngningar har gjorts för att hålla anvisad budgetram såsom effektiviseringar och reduktion av lokaler och fordon, restriktivitet vid tillsättning av tjänster vid pensionsavgångar, färre säsongsanställda, effektivare beredskapsorganisation, kontinuerlig avvägning av egen regi-resurser kontra externa, påbörjat leanarbete samt restriktivitet vid köp av material och tjänster. Detta har motverkats av kraftigt höjda elpriser.	3 274
SUMMA =	8 046

Resultatbalansering 2007:	152,0	Resultatbalansering 2008:	2 465,0
---------------------------	--------------	---------------------------	----------------

Bokslutsberedningens förslag på resultatbalansering:	
---	--

INVESTERINGSREDOVISNING OCH OMBUDGETERING

Förvaltning TEKNISKA KONTORET	Datum 2010-01-15
Uppgiftslämnare TORSTEN ROSENQVIST	
Verksamhet nummer: 320 namn: GATOR, PARKER OCH IDROTT	Verksamhetens budgetavvikelse (kk) 45 504,0

Ange belopp i hela tusentals kronor, kkr

Projekt	Projekttext	Budget 2009*	Bokslut 2009	Differens	Begärd ombud- getering	Eventuell motivering**
6001	Datorutrustning	148	80	68	68	
6002	Instrument/utrustning	427	390	37	37	
6400	Ramanslag - gator	2 532	1 181	1 351	1 351	
6404	GC-vägnätet	2 598	1 515	1 083	1 083	
6407	Kustvägen	4 866	963	3 903	3 903	
6408	Södra infarten	20 199	12 840	7 359	7 359	
6412	Kårarpsleden	142	0	142	0	
6414	Hamngatan	73	73	0	0	
6415	Bulleråtgärder	2 229	197	2 032	2 032	
6418	Kajförnyelse	5 503	2 962	2 541	2 541	
6419	Slottmöllan	3 584	2 691	893	893	
6420	GC-broar Oskarström	880	271	609	0	
6421	Enkelt avhjälptra hinder	3 072	1 154	1 918	1 918	
6422	4 T Stråk	1 751	903	848	848	
6423	Centrumgator	3 801	1 511	2 290	2 290	
6424	Arenahall, trafikåtgärder	6 000	1 807	4 193	4 193	
6425	Arenahall, ledningsflytt	2 000	356	1 644	1 644	
6451	Resecentrum	5 000	212	4 788	4 788	
6500	Offentlig belysning	3 554	2 186	1 368	1 368	
6600	Parkeringsverksamhet	0	9 808	-9 808	0	
8200	Ramanslag - parker	1 410	950	460	460	
8202	Trädplanteringar	433	429	4	4	
8216	Förnyelse lekplatser	2 016	1 860	156	156	
8236	Andersbergs upprustning	2 563	674	1 889	1 889	
8240	Motionsspår	458	399	59	59	
8260	Handikappbad	3 887	3 999	-112	0	
8301	Datorutrustning	184	98	86	86	
8302	Gemensamma maskiner	925	782	143	143	
8401	Förnyelse idrottsanläggningar	3 304	2 844	460	460	
8404	Nya idrottshallar utrustning	18 300	8 307	9 993	9 993	
8406	Sannarpshallen ismaskin	1 000	1 038	-38	0	
8407	Konstgräsplan Sannarp	206	0	206	0	
8408	Skedala IP	5 000	61	4 939	4 939	
	SUMMA=	108 045	62 541	45 504	54 505	

Kommentarer till investeringsbudget

Gator och trafik

6400 Ramanslag gator

Mindre projekt har senarelagts till 2010.

6404 GC-vägnätet

Del av projekt har senarelagts till 2010.

6407 Kustvägen

Projektet kommer att slutredovisas i början av 2010 med ett positivt slutresultat utöver den minskning som tidigare gjorts av projektbudgeten.

6408 Södra Infarten

Kostnader omfattar bl.a. flytt av bl.a. brukshundsklubben och kolonistugor som FK håller i. Ingår även kostnader för flytt av elledningar och elstation enligt avtal med HEM samt utredning för utveckling av Laholmsvägen. Byggstart för Södra Infarten har senarelagts vilket medför förskjutningar i tidplanen för projektering mm.

6415 Bulleråtgärder

Utredning för utbyggnad av bullerplank på del av Laholmsvägen enligt miljö- och hälsoskyddsnämndens föreläggande pågår med planerad byggnation 2010.

6418 Kajförnyelse

Projektering och renovering av återstående kajer söder om Slottsbron planeras att göras under 2010.

6419 Slottsmöllan

Gång- och cykelbana med tunnel under Norra infartsleden har byggts ut under året. Pågående utbyggnad av cirkulationsplats vid Slottsmöllans entré färdigställs under våren 2010.

6420 GC-broar Oskarström

Renoveringen av broarna i Oskarström gick planenligt och viss samfinansiering med Varbergs Energi ger ett överskott i projektet.

6421 Enkelt avhjälpna hinder

Del av medel för enkelt avhjälpna hinder är avsatta för att finansiera anpassningar vid upprustning av centrumgator se 6423.

6422 4 T-Stråk

Del av arbetena har senarelagts till 2010.

6423 Centrumgator

Upphandling av Köpmansgatan pågår med planerad byggstart våren 2010.

6424 Arenahall

Byggnation av cirkulationsplats, gång- och cykeltunnel, trafiksäkerhetsåtgärder mm påbörjas under senhösten 2009 och färdigställs under 2010.

6451 Resecentrum

Utredning för flytt av regionbussar till framtida resecentrum påbörjades under hösten 2009.

6500 Offentlig belysning

Vissa förnyelsearbeten har senarelagts till 2010 eftersom armaturbyten har prioriterats.

6600 Parkeringsverksamhet

Investeringsbudget för parkeringsverksamheten har ej tilldelats teknik- och fritidsförvaltningen. Utrymme motsvarande Nissastadens budget har förutsatts. Därtill kommer övertagna tillgångar i samband med verksamhetsöverlåtelsen.

Park och natur

8200 Ramanslag - parker

Påbörjade anläggningsprojekt som färdigställs 2010.

8216 Lekplatsplanen

Påbörjade anläggningsprojekt som färdigställs 2010.

8236 Andersbergs upprustning

Delprojekt inom projektet som påbörjats och förväntas vara klara till sommaren 2010.

8240 Motionsspår

Påbörjade anläggningsprojekt som färdigställs 2010.

8260 Handikappbad

Projektet påbörjades hösten 2008 och färdigställdes 2009. Oförutsedda fördyringar av projektet p g a erosion.

8301 Datorutrustning

Beställd datorutrustning levereras 2010.

8302 Gemensamma maskiner

Beställd maskinutrustning levereras 2010.

Idrott och fritid

8401 Förnyelse idrottsanläggningar

Förnyelsemedel som förbrukas under 2010 för beställda ännu ej levererade tjänster och material.

8404 Nya idrottshallar utrustning

Arenahallens utrustning färdigställs under 2010.

8408 Skedala IP

Skedala IP färdigställs under 2010.

540 VATTEN OCH AVLOPP (KKR)	Bokslut -08	Budget -09	Bokslut -09	Budgetavvikelse -09
KOSTNADER				
54 Vattenprocess	19 056	19 000	19 134	-134
55 Spillvattenprocess	36 463	36 500	35 044	1 456
56 Dagvattenprocess	4 683	3 500	3 709	-209
57 VA-verksamhet gemensamt	11 677	10 859	12 766	-1 907
572 Kapitalkostnader	41 693	44 620	41 765	2 855
58 Förnyelse vatten- och avloppsverk	5 593	5 900	5 934	-34
59 Förnyelse ledning	8 826	6 000	4 422	1 578
S:A KOSTNADER	127 991	126 379	122 774	3 605
INTÄKTER				
5701 Brukningsavgifter	-113 623	-114 680	-110 693	-3 987
5702 Anläggningsavgifter	-12 163	-7 000	-16 999	9 999
5703 Övriga intäkter	-625	0	-475	475
S:A INTÄKTER	-126 411	-121 680	-128 167	6 487
TOTALT NETTO	1 580	4 699	-5 393	10 092

RESULTATBALANSERING

Förvaltning TEKNISKA KONTORET	Datum 2010-01-15
Uppgiftslämnare TORSTEN ROSENQVIST	
Verksamhet nummer: 540 namn: VATTEN OCH AVLOPP	Verksamhetens budgetavvikelse (kk) 10 092,0

Prognostiserad budgetavvikelse i kkr för helåret enligt:				
<i>Prognos mars</i>	<i>Prognos april</i>	<i>Delårsrapport maj</i>	<i>Prognos juni</i>	<i>Prognos augusti</i>
0	0	0	0	0
<i>Delbokslut 20090831</i>	<i>Prognos oktober</i>	<i>Prognos november</i>	<i>Prognos december</i>	
7 000	9 500	11 500	12 500	

Ange resultatbalanseringspost, belopp i kkr samt <u>kort</u> motivering till att posten skall/inte skall resultatbalanseras						Belopp
År	2005	2006	2007	2008	2009	
Redovisat resultat	8886	2369	-4592	-1580	5393	
Eget kapital	32065	34434	29842	28262	33655	
SUMMA =						0

Resultatbalansering 2007:		Resultatbalansering 2008:	
------------------------------	--	------------------------------	--

Bokslutsberedningens förslag på resultatbalansering:	
---	--

INVESTERINGSREDOVISNING OCH OMBUDGETERING

Förvaltning TEKNISKA KONTORET	Datum 2010-01-15
Uppgiftslämnare TORSTEN ROSENQVIST	
Verksamhet nummer: 540 namn: VATTEN OCH AVLOPP	Verksamhetens budgetavvikelse (kk) 0,0

Ange belopp i hela tusentals kronor, kkr

Projekt	Projekttext	Budget 2009*	Bokslut 2009	Differens	Begärd ombud- getering	Eventuell motivering**
71	Datorutrustning	190	142	48	48	
72	Vattenproduktion	5 600	3 476	2 124	2 124	
73	Avloppsrening	4 888	5 556	-668	-668	
74	Huvudledningar	1 000	1 423	-423	-423	
75	Distr ledn bostäder	4 455	8 670	-4 215	0	
76	Distr ledn industriområden	4 773	3 805	968	0	
77	Förnyelse bef ledningsnät	23 040	18 448	4 592	4 592	
78	Utbyggnad dagvattenledn	3 000	8 406	-5 406	-5 406	
	SUMMA=	46 946	49 926	-2 980	267	

Kommentarer till investeringsbudget

72 Vattenproduktion

Under 2009 har geohydrologiska undersökningar för ny huvudvattentäkt fortsatt.

73 Avloppsrening

Slamhanteringen vid Busör ARV har byggts om under 2009.

75 Distributionsledningar bostadsområden

Utbyggnad av va-ledningar för bostadsområden på Fyllinge.

76 Distributionsledningar industriområden

Utbyggnad av va-ledningar för Fotstads industriområde.

77-78 Förnyelse befintligt ledningsnät/Utbyggnad vattenledningar

Utbyggnad av nya dagvattensystem samordnas i möjligaste mån med behovet av att förnya befintligt ledningsnät. Detta i syfte att få god ekonomi/effektivitet.

Utbyggnad av dagvattenledningen samt förnyelse av befintligt ledningsnät har bl.a. skett i Trönninge, Eketånga, Haverdal och Harplinge.

Handikapp-politiskt program

Teknik- och fritidsförvaltningen har i det handikapp-politiska programmet erhållit en del uppdrag samt sökt och erhållit medel för en del specifika projekt. Läget för dessa uppdrag är följande:

Handikappanpassning av övergångställen

- Cirka 130 övergångställen har anpassats under 2003-09. Återstår 270 övergångställen av vilka några åtgärdas 2010 med medel för enkelt avhjälpda hinder.

Handikappanpassning av busshållplatser

- Under 2003-09 har cirka 130 hållplatser anpassats. Arbetet med anpassning av ytterligare några av de totalt cirka 1100 hållplatser sker under 2010 med medel för enkelt avhjälpda hinder.

Utredning av Storgatan med syfte att göra Storgatan till ett föredöme från tillgänglighets-synpunkt.

- Förslag har redovisats för KS. Medel har sökts i budget 2007-09 vilket ej beviljats av KF. Medel har avsatts för upprustning av centrumgator. Dessa medel upphör 2010.

Information vid tillståndsgivning för olika arrangemang om funktionshindrades behov.

- Genomfört 2003.

Utredning om förutsättningar för att anlägga ett handikappanpassat bad på Östra Stranden.

- Åtgärden genomfördes 2009.

Sinnenas trädgård/promenad

- Sinnenas promenad påbörjades 2007 och slutföres 2008. Projektbenämning namnändras till Sinnenas promenad på grund av att Sinnenas Trädgård är namnskyddat.

Handikappfrågor skall ingå som naturlig del i planeringsarbetet.

- Genomföres.

Handikappolitisk program sid 6

- Handikappanpassning av Prins Bertils stig etapp 1 påbörjat och färdigställs våren 2010. Ytterligare medel för genomförande av etapp 2 har sökts.
- Ett nytt handikappbad på öster har anlagts och togs i drift under sommaren.
- Sinnenas promenad färdigställdes och invigdes.

Bilaga 2

Miljöbokslut

Teknik- och fritidsförvaltningen har tagit fram fyra miljömål i samband med arbetet med förvaltningens miljöledningssystem. För varje miljömål har det sedan tagits fram olika åtgärder för att nå målet.

1. Minska totala förbrukningen av fossila drivmedel inom Tk:s verksamhetsområde.

Utbildning i ECO-driving har genomförts med de flesta av personalen på Tk som kör bil i tjänsten. Kvar att utbilda är nyanställda och några få som inte deltagit i tidigare utbildning. Modernisering av fordons- och maskinparken sker årligen genom förvaltningens fordonsgrupp. Uppföljning av körsträcka för bilar och driftstimmar för traktorer sker årligen.

2. Framtagning av kemikalieförteckning och rutiner för kemikaliehantering.

Miljömålet är genomfört. Hela förvaltningens kemikalieanvändning har inventerats och lagts in på kommunens gemensamma databas "Chemistry". Rutiner har skapats för att årligen följa upp kemikaliehanteringen och vid behov revidera kemikalieförteckningen.

3. Utbildning av all personal i grundläggande miljökunskap och anpassad miljöledning.

De flesta anställda på förvaltningen genomgick den centrala utbildningen i miljökunskap som gavs i mitten av 1990-talet. Övrig personal utbildas efter behov i anslutning till löpande kompetensplanering.

4. Minska energiförbrukningen vad gäller el och uppvärmning med 15% till år 2008 jämfört med år 1998.

Årligen sker en avläsning av förvaltningens samtliga elmätare som rapporteras in centralt för sammanställning av värdena.

För att minska energibehovet genomför förvaltningen t ex byte av armaturer och ljuskällor på gatubelysningen och har infört rörelsedetektorer för att automatiskt tända och släcka belysningen i olika lokaler. Vidare arbetar VA-verksamheten med att successivt byta till energieffektivare pumpar.

Tk:s totala elförbrukning har under åren 2000 – 2009 varierat mellan 22-28 GWh. Nivån på energiförbrukningen är avhängig av verksamheten. Denna har under perioden varit expansiv med utökad gatumark, utökad belysning, fler och större idrottsanläggningar/-hallar. Därtill kommer tidvis kraftiga vattenflöden som kostar energi att hantera. Vid analys av nyckeltal t.ex. KWh/belysningspunkt, KWh/M3 har energiförbrukningen per enhet minskat.